

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor/ka BP: Jana Medlová

Termín SZZ: 17.5.2022

Název BP: Sebehodnocení dětí v mateřské škole

Datum posudku: 4.5.2022

Vedoucího práce: PhDr. Eva Koželuhová, Ph.D.	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

A. Požadované náležitosti bakalářské práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např.příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice (překlepy v citacích – s. 8, 11 atd.; čím vs tím – s. 14; chyby v interpunkci – např. s. 19, 38 aj.).	Výraznější nedostatky (doplnit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita bakalářské práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce BP:

Za zdařilou a vysoce aktuální považuji volbu tématu a autorčino zaujetí pro dané téma.

Teoretická část přináší všechny základní pojmy a koncepty, je promyšleně a strukturovaně pojednána. Autorka prokazuje, že nastudovala poměrně rozsáhlou literaturu, včetně kurikulárních a strategických dokumentů z oblasti vzdělávací politiky, a vhodně propojuje pohled pedagogický a psychologický. Možná je jen škoda, že v některých případech je vycházeno ze sekundárních zdrojů, nikoliv primárních (např. u C. Rogerse na s. 10) a zcela zde chybí odkaz na práci J. Slavíka (1999) – tam např. rozlišuje heteronomní a autonomní hodnocení (toto rozlišení je významné i pro dovednost sebehodnocení) a kromě toho velmi vhodně pojednává o typech hodnocení (ty autorce práce v kapitole o hodnocení zcela chybí, avšak jsou významnou měrou uplatňovány i v předškolním vzdělávání, jak uvádí např. Syslová, 2017). Nepojmenováváte také vztah mezi formativním hodnocením a sebehodnocením, resp. proč je kapitola o formativním hodnocení zařazena.

Kapitola 4 by si zasloužila terminologické sjednocení a úvodní informace – ty nejsou obsaženy, rovnou je v kapitole 4.1 pojednáno o portfoliu (které nemůžeme ale ve většině definic chápat jako techniku sebehodnocení). Následně je kapitola pojmenována „metoda“ semaforu. Navíc není zohledněn klíčový adresát – k čemu tyto „techniky“ slouží dítěti a k čemu pedagogovi? (Pozor, v odborné literatuře nepoužíváme pojem „smajlíci“, ale emotikony. Kapitola 4.5 ani 4.6 neodkazuje na odbornou literaturu. Odkud autorka práce čerpala tyto informace?) Tato terminologická nejednoznačnost se projevuje i tím, že ve výzkumné otázce číslo 2 se vztahujete k formám hodnocení, ty však v teoretické části nikde nerozpracováváte. Chybí zde tedy provázanost teoretické a praktické části a jasné terminologické vymezení, z něhož jste vycházela (protože terminologie je zvláště v oblasti hodnocení a formativního hodnocení nedostatečně ukotvená a sjednocená). Tato nejednotnost se potom projevuje v praktické části (s. 33), kdy mísíte techniky, metody a navíc metody sběru dat; je zaměňováno sebehodnocení pomocí verbálního hodnocení a verbální vyjádření: „Pro rozvoj sebehodnocení dětí jsem vybrala následující techniky: rozhovory s dětmi, sebehodnotící listy, metodu semaforu, metodu

sebehodnocení grafickými symboly a metodu verbálního hodnocení“. Vzhledem k tomu, že v praktické části správně uvádíte, že bylo potřeba zavádět techniky od nejjednodušších, neuvažovala jste i o jejich představení z hlediska obtížnosti i v teoretické části?

Praktickou část považuji za zdařilou. Byla koncipována jako akční výzkum. Autorka si stanovila dvě výzkumné otázky a využila vhodné metody sběru dat, které odpovídají spíše kvalitativnímu typu výzkumu, vhodně charakterizovala výzkumný vzorek. Za zdařilé vzhledem k věkové skupině považuji formulované otázky v pretestu i posttestu. Nejvíce oceňuji návrh realizovaných postupů sebehodnocení a důkazy o tom, jaký pokrok děti učinily. Tabulka je vhodně doplněna autentickými vyjádřeními dětí, které daný pokrok dobře ilustrují.

V kapitole 6.6 autorka zdařile shrnuje průběh šetření u jednotlivých dětí z výzkumného vzorku, kromě kvantitativního zpracování nabízí i slovní popis. Možná by právě zde bylo vhodné propojení se znalostmi z teoretické části z pedagogicko-psychologické. Zdá se mi, že cenné by zde mohlo být rovněž propojení s Atkinsonovou klasickou teorií dvou základních výkonových potřeb úspěšného výkonu a vyhnutí se neúspěchu. Výborně zpracovaná je potom odpověď na druhou výzkumnou otázku.

Autorce děkuji, že se tématu takto pečlivě věnovala. Prokázala, že teoretické znalosti je schopna uplatnit v praxi. Za nejcennější potom považuji to, že se při zavádění sebehodnocení měla vždy na prvním místě dítě – respekt k jeho jedinečnosti, potřebám, zájmům, a podporovala velmi citlivě a individuálně jeho pokrok v dovednosti sebehodnocení i formování jeho osobnosti.

Autorce přeji ji mnoho zdaru v jejím osobním i profesním životě.

Otázky k obhajobě:

1. Hned v první větě úvodu píšete, že „Předškolní období je pro dítě bezesporu formativní po všech stránkách“. Mohla byste prosím přiblížit, jak v tomto kontextu rozumíte pojmu „formativní“?
2. V kapitole 3.1 pojednáváte o úspěchu bez námahy, obtížnosti úkolu a potřebě zažít neúspěch. Vhodně s tím pracuje např. Carol Dwecková (Nastavení mysli) a koncept stavu „flow“ (M. Csikszentmihalyi). Jak jsou tyto koncepty využitelné při vzdělávání dětí předškolního věku?
3. Které typy hodnocení rozlišujeme (jejich klasifikace např. Kalhous a Obst, 2002; Slavík, 1999; Kratochvílová, 2011) a které z nich uplatňujeme v předškolním vzdělávání (podrobněji např. Syslová, 2012)?
4. Na straně 21 uvádíte: „Formativní hodnocení se zaměřuje na pozitivní výsledky, které jsou základem dalšího rozvoje dítěte.“ Mohla byste u obhajoby prosím říci, jak vy sama rozumíte pojmu formativní hodnocení (se specifickým zaměřením na předškolní vzdělávání)?
5. Mohla byste vysvětlit, jaký rozdíl spatřujete mezi „metodou“ a „technikou“ sebehodnocení?
6. K čemu „techniky“ sebehodnocení slouží dítěti a k čemu pedagogovi?
7. Existují jiné výzkumy, které se zabývaly rozvojem sebehodnocení u dětí předškolního věku? K jakému závěru dospěly?

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na bakalářské práce ve studijním oboru Učitelství pro mateřské školy a nevykazuje žádnou shodu v systému Theses.cz ani Turnitin s jiným dokumentem.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná známka:

4. 5. 2022, V. Laufková